

P.R.I.P.I
Programa
Regionalno pal i Integracia
e Romenge thaj e
manushengo kon si
imigrantura

C.A.S.N.A.V
Centro Akademikano pal o
sikllijavipen e Manushengo
save aven akana, thaj e
chavorenge kon piren

SAR SIKLJIOL PES AND - I FRANCIA

***Dokumenti kana aven thaj resen o familije thaj o chavre save
astaren i shkola and-i Francuska***

AKAVA DOKUMENTI MOTHOVEL SA SO TUMEN PUSHEN

- ◆ Sar te pisolarel pes/ te shkulisarel pes o chavro and-i shkola, and-o kolegi, thaj and-i sredno shkola ?
- ◆ Mon chavro as chej ni vakijarel vadze franzuski. So shaj te kerelel pes and-i shkola, and-o kolegi, thaj and-i sredno shkola?
- ◆ Sar si kerdo o shkoluvanie and-i Franzuska?
- ◆ Kon si o manusha save trobul te ashunen pes and-i shkola, and-o kolegi, thaj and-i sredno shkola ?
- ◆ Savi asoziazia savi naj dur mandar, shaj te pomozisarel e chavren kana naj and-i shkola, kana ni dzanen and- i shkola?

◆ **Sar te piosaren, te shkruisaren tumare chavren and-i shkola, and-o kolegi, thaj and-i sredno shkola ?**

	And-i maternel, i cikni shkola	And-i Elementarno shkola	Colegi thaj sredno shkola
Sar shaj te piosarel pes te shkruisarel pes	O shkole premosaren, kana chavren silen 3 bersh katar o 31 desembra and-o bersh savo astarda pes (katar o 2 bersh and-o shkole ZEP, ZUS)	Kaj te dzal o chavro, i chej and-o C.P , Trobul te ovel len 6 bersh anglal i 31 desembra katar o bersh savo astarda pes, kaj te shaj te ovel thana.	Tumaro chavo, as chej te silen o bersha kaj te dzan and-o kolegi trobul te resen pes, te dikhen jekhe manushe kon del savetija savo ka mothovel e chavrenge te keren testura te dikhel pes so dzanen thaj sar savo si lengo povedenie.
Prozedure	Kaj te shaj te piosaren, te shkruisaren tumare chavren and-i shkola, trobul te dzan te pushen and-i meri gote pashe kaj beshen tumen. Gote and-i meri ka den tumen jekh lil, jekh sertifikati savo trobul te sikaven ko direktori and-i shkola thaj te den vi akala dokumentija :		Trobul te dzan te pushen ke Inspekziaki Akademija thaj gote von ka den tumen jekh rdv. Jekhe manushesa kon del savetija and-o C.I.O. (Zentro kaj del pes informacia thaj kaj den pes Savetija) savo si maj pashe tumendar. Ka dikhel pes sode thana isi thaj kaj beshen tumen, thaj pal gova e Inspekziaki Akademija ka bichalel tumare chavren and-o klasi savo si lesko niveli. Trobul te dzan so maj rano ko direktori and-o kolegi thaj i sredno shkola.
Dokumentura save trobun	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Jekh rogen list e chavresko, cheijako, thaj jekh karnet katar i familija ➢ dokumentura katar i shkola save sasas maj anglal, sa so si tumen te sikaven <ul style="list-style-type: none"> ➢ jekh sertifikati katar tumaro stano, cher gote kaj beshen jekh sertifikati katar o doktori ande saveste mothovel pes soske, o chavro, i chej kerda pes lenge vaksine sa so cherda pe lenge, thaj kaj o chavro i chej shaj te dzivisaren zaedno e averençar. Shaj te beshen avere manushençar. 		

◆ **Sar si kerdi i Shkola and-i Franzuska ?**

Akava trobul te dzanen :

And-i Franzuska **trobul te dzal pes** and-i shkola katar o 6 bersh dzi ko 16 bersh.

O chavro as chej shaj te dzal and-i shkola katar o 3 bersh, thaj pal gova shaj te dzal pes maj opre and-i shkola katar o 16 bersh.

I shkola si publichno, si savorengge thaj si bi lovengo.

Si vi shkole thaj kolegura savi si privatna thaj ande savende trobul te pokinel pes o siklijavipen.

And-i shkola shaj te dzan ci chavre thaj vi cheija.

Akala chasura kaj siklijol pes, kamel pes te pomozisaren pes o chavre the shaj te **sikljion so maj lache**, thaj te oven **laches**. Siklijol pes i fransikani chib, pomozisarel pes kaj te shaj te ovel lache and-e savore materie, predmetura save sikljion pes. Jekh spezifikani organizacia thaj aktivitetija kerel pes lenge propozicia kaj te shaj te pomozisarel pes i integracia e chavrenge thaj e manshenge sode avile. So aven akana.

Tumen te beshen and-o gav, thaj te si jekh pomozisaripen tumare chavreske savo kerel pes katar o siklijarne katar i shkola thaj katar o CASNAV.

◆ **Save si o bare manusha kaj trobul te prindzaren pes and-i shkola, and-o kolegi thaj and-i sredno shkola ?**

<p>O sociali, i asistentka</p> <p><u>And-i cikni shkola</u></p> <p>And-i cikni shkola naj sosialno asistentna katar i Nazionalno Edukacia thaj katar i shkola primar.</p> <p>Kana si problemi, trobul te kerel pes kontakti and-o sosialna servizura and-i maxala, and-o kvartali kaj beshen.</p> <p><u>And-o kolegi thaj and-i sredno shkola</u></p> <p>I Sozialno asistentka si kaj te shunel e chavoren thaj lengere familien (von kana pushen thaj kamen te dzanen nesave butija, kana kamen te vakijaren, kana silen problemi e lovençar...) Tumen te kamen shaj te len rdv lasa. Akaija dzuvli kerel buti savore manushençar. Thaj so vakijaren laka, voj kur ni vakijarel kanikaske, soske akava si lake butijako sekreti, thaj profesionalno sekreti.</p>	<p>O manush kon del saveti, thaj kon kerel orientacia psixologikane (C.O.P)</p> <p>And-o kolegi thaj and-i sredno shkola vov si gote sa i vrijama. Vov mothovel so shaj te kerel pes kaj te siklijol pes thaj savi profesija shaj te lel pes. Kana dikhel pes akava manush, akava del posibiliteta kaj te shaj te dikhel o manush, so dzanel tumaro chavre thaj savi si lengi motivacia</p>	<p>I doktorka katar i Naziolnalno Edukacia</p> <p><u>And-i cikni shkola, and-i shkola primar</u></p> <p>Tumen te kamen shaj i siklijarni, i uchitelka te akharel jekhe doktore tumare chavreske. O doktori ka resel pes so maj barzo kaj te dikhel o sastipen tumare chavresko/ cheijako.</p> <p><u>And-o kolegi thaj and-i sredno shkola</u></p> <p>And-o kolegi si kajekh givesa kana i doktorka si gote. And-i sredno shkola voj si svako give thaj voj shaj te pomozisarel kana isi problemi e sastipnasa. Kana nakel o bersh, o doktori kerel jekh lil ande saveste mothovel pes sar si o sastipen e chavresko, e cheijako thaj mothovel pes sa so kerda pes leske.</p>
<p>O Glavno profesori and-o kolegi thaj and-i shkola</p> <p>O Glavno profesori si o manush, kaj dikhel i familia so maj but. Akava manush, kerel buti savorençar, pomozisarel kana isi problemura, kana isi konfliktija. Tumen te kamen te vakijarel lesa, shaj te len kana te kamen rdv. Tumen shaj te vakijaren lesa kana isi problemura, pal o siklijavipen tumare chavrenge, sa so isi tumençar.</p>		

Kana o shkole, o kolequra, thaj o sredno shkole priemon manushe :

Te kamen tumen shaj te dikhen tumen e **siklijarnençar**, e **daskaliçençar**, e **direrktorençar katar i shkola**, thaj o **bare manusha and-i shkola** (and-o kolegi, and-i sredno shkola), o **doktorija** and-i shkola, o **sozialna asistentke** and-i shkola, o **manusha kon den savetura**, thaj kon **mothoven so trobul te kerel pes**

◆ Savi asoziacia savi naj dur mandar, shaj te pomozisarel me chavre avrijal andar i shkola, kana naj and-i shkola ?

So maj but, thaj maj but **asoziacie** save si and-o kvartali thaj and-i maxala kaj beshen keren buti, zaedno e **shkolasa**, and-o **kolegi** thaj o **CASNAV**. Von shaj te pomozisaren e chavren « **kaj te sikljion maj laches** » e butiençar so silen, shaj te keren aktivitetija, butija save te pomozisaren e chavren te sikljion maj barzo i fransikani chib, thaj oven so maj lache.

Tumen shaj te kontaktirin, te vakijaren e dikretoresa katar i shkola, thaj katar o kolegi : von ka mothoven tumenge so trobul te keren thaj sar te keren kaj te pisosaren, te shkurisaren tumare chavre, tumare chavren and-e akala strukture.

Kaj te len informacia thaj te pushen sa so trobul tumen e siklijvipnasa

I asoziacia gote kaj beshen tumen, shaj te lel kontakti, katar i Akademija thaj katar o C.A.S.N.A.V, servizi katar i nazionalno obrazovanie, shkola, kaj te shaj te pomozisaren pes o manusha kon aven e siklijavipnasa.

Ake o adresi , thaj o telefoni, katar o Inspekcije.

Inspection Académique des Ardennes :

03 24 59 71 50

Inspection Académique de la Marne :

03 26 68 60 00

Inspection Académique de l'Aube :

03 25 76 22 22

Inspection Académique de la Haute-Marne :

03 25 30 51 51

C.A.S.N.A.V

Akademikano Centro vash o siklijavipen e manushenge kon aven, thaj manushenge kon piren po thana, kon si pirutne. Ake lengere kontaktura thaj lenge telefonura.

Ardennes et Marne : 03 26 61 20 39

Aube et Haute-Marne : 06 80 40 28 16

Site : <http://www.ac-reims.fr/casnav/>